

SKOTSKO

studijní cesta za poznáním vzdělávacího systému

organizátor: Partnerství pro vzdělávání 2030+

termín: 26. – 31. 10. 2024

Jaké byly cíle naší studijní cesty?

- jaká je úloha obcí a služeb, které poskytují školám
- jaká je role ministerstva školství v podpoře škol
- úloha hlavních organizací poskytujících podporu školám (národní organizace, asociace, univerzity, ...)
- role ředitelů škol a jak vnímají podporu
- porozumět tomu, jak mají ve Skotsku nastaven systém podpory wellbeingu ve školách
- seznámit se s tím, jak se vše výše uvedené zhmotnilo v praxi konkrétních škol

Účastníci cesty:

	jméno	příjmení	instituce
1	Barbora	Bačíková	Koordinátorka v Centru pro rozvoj charakteru Broumov
2	Hana	Benešová	Koordinátorka MAP Šlapanice
3	Magdalena	Benešová	Vedoucí vzdělávacích projektů v Post Bellum
4	Klára	Bezděková	Zástupce ředitele v Národním pedagogickém institutu
5	Matěj	Bulant	Vedoucí oddělení specializovaných vzdělávacích programů v NPI
6	Tomáš	Čakloš	Předseda organizace Otevřeno
7	Lenka	Felcmanová	Vedoucí expert v pracovní skupině Wellbeing - Partnerství 2030+
8	Jana	Hirková	Ředitelka Základní školy a mateřské školy Hovorčovice
9	Miloslav	Hons	Ředitel Základní školy a Mateřské školy Na Příkopech, Chomutov
10	Jiří	Hrubý	Projektový manažer na Městském úřadě Jeseník
11	Miroslav	Hřebecký	Programový manažer ve společnosti EDUin
12	Milan	Chalupník	Ředitel ZŠ a MŠ Seč
13	Rita	Chalupníková	Lektorka ve společnosti Elixír do škol a přednášející na Univerzitě Hradec Králové
14	Jana	Klusáková Sedřová	Ředitelka ve společnosti Replug me Education
15	Hana	Košťálová	Programová manažerka ve společnosti Pomáháme školám k úspěchu
16	Martin	Kozel	Ředitel ve společnosti Teach Live
17	Jana	Kratochvílová	Přednášející na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně
18	Roman	Křivánek	Ředitel ve společnosti Vysočina Education
19	Hana	Křepelková	Vedoucí strategických nadačních projektů v Nadaci RSJ
20	Jan	Kuzebauch	Ředitel ZŠ a MŠ Dukelská, Kraslice

Účastníci cesty:

21	Gabriela	Ledererová	Manažerka dárců v Nadaci Eduzměna
22	Zuzana	Libánská	Učitelka a výchovná poradkyně na Gymnáziu Kamenka, Čelákovice
23	Ondřej	Lněnička	Ředitel na ZŠ a SŠ profesora Švejcara, Praha
24	Dominik	Liberda	Ředitel ZŠ a SŠ Jeseník
25	Jakub	Mareš	Místopředseda Nadace České spořitelny
26	Eva	Marková	Zástupkyně ředitele Gymnázia Paměti národa, Praha
27	Jakub	Novák	Provozní manažer ve společnosti Partnerství pro vzdělávání 2030+
28	Veronika	Nürnberggerová	Přednášející na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze
29	Markéta	Pošíková	Ředitelka Místní akční skupiny Podlipansko
30	Silvie	Pýchová	Ředitelka společnosti Partnerství pro vzdělávání 2030+
31	Hana	Sedláková	Učitelka ZŠ a MŠ Pozořice
32	Jana	Servusová	Ředitelka ZŠ a SŠ Bystřice, členka představenstva Učitelské platformy
33	Vladimír	Srb	Vedoucí programů ve společnosti Partnerství pro vzdělávání 2030+
34	Petr	Studnička	Projektový manažer na Městském úřadě Krnov
35	Sylva	Svobodová	Vedoucí Výboru pro výchovu, vzdělávání a sociální politiku a zdravotnictví Rady MČ Praha 7
36	Jan	Sýkora	Ředitel v Základní škole Hučák
37	Petr	Šlemenda	Ředitel ve společnosti Pomáháme školám k úspěchu
38	Lenka	Špittová	Ředitelka Základní školy a mateřské školy Křešice
39	Lukáš	Vlček	Předseda Asociace regionálních vzdělávacích institucí

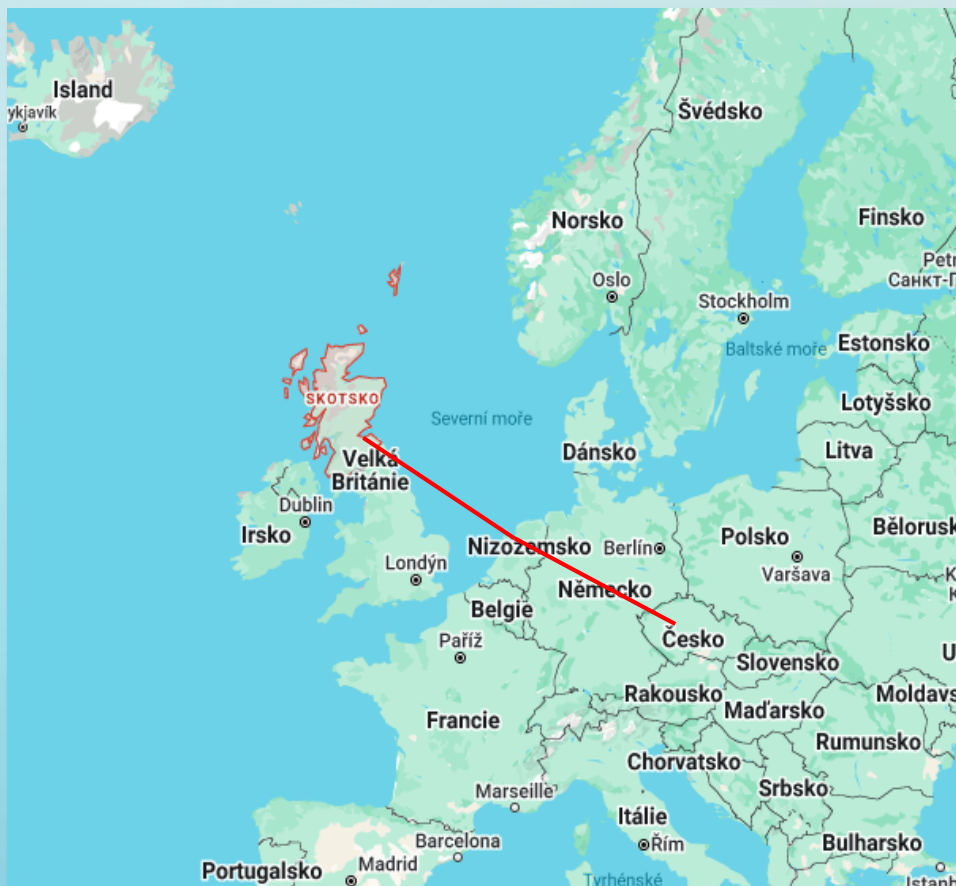
Den první – 26. 10. 2024

let: Praha - Amsterdam - Edinburgh

Kde jsme byli?

Průběh studijní cesty

- akce se účastnilo 39 odborníků ze 30 organizací působících ve vzdělávání v ČR;
- navštívili jsme pět škol ve Falkirku a šest škol v Edinburghu;
- setkali jsme se s představiteli:
  - 1) skotského ministerstva školství, Education of Scotland,
  - 2) skotské školní inspekce,
  - 3) platformy sdružující 32 samospráv napříč Skotskem,
  - 4) se zástupci Asociace ředitelů místní školské správy, kteří zodpovídají za kvalitu vzdělávání na daném území, protože školy nemají ve Skotsku právní subjektivitu,
  - 5) a v Moray House na Edinburghské univerzitě jsme si poslechli několik zajímavých přednášek o vzdělávání ve Skotsku.

Krátké info o Skotsku

- počet obyvatel: 5,5 mil.
- rozloha: 78.783 m²
- hlavní město: Edinburgh (488 tis. obyvatel)
- Skotsko je **jednou ze čtyř zemí** tvořících Spojené království Velké Británie a Severního Irska (Anglie, Skotsko, Wales, Severní Irsko)
- Spojené Království Velké Británie a Severního Irska je **konstituční monarchií**
- 3 jazyky: skotská keltština
skotština (Scots)
skotská angličtina

Den druhý – 27. 10. 2024

Edinburghský hrad...

zima a silný vítr...

Edinburgh a okolí

Den druhý – 27. 10. 2024

Edinburgh

Edinburghská architektura

Hotel YOTEL

Kostel sv. Jana evangelisty

Den druhý – 27. 10. 2024

od 19:00 hodin – oficiální start naší studijní cesty, setkání s prof. Tomem Hamiltonem který nás seznámil se skotským vzdělávacím systémem

Organizátoři akce s Tomem H.

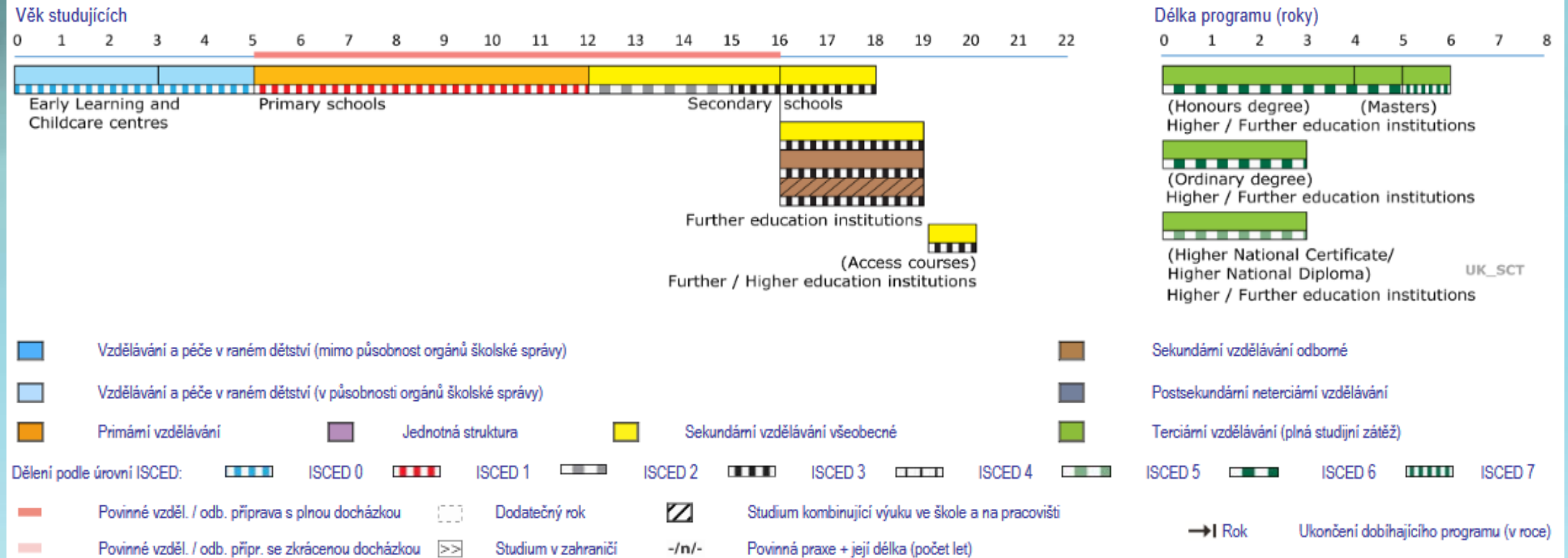

VZDĚLÁVÁNÍ VE SKOTSKU – porovnání

- Ve Skotsku žije 5,5 milionů lidí - v Česku 10,9 milionů;
- je v něm 5 038 škol - v Česku 10 947, tedy na hlavu více méně stejně;
- Skotsko se dělí do pouhých 32 obcí - v Česku jich máme 6 254;
- všechny školy v obci tu tvoří jednu spojenou organizaci - v Česku je každá škola samostatnou organizací;
- tato spojená organizace dané školy spravuje a podporuje - v Česku nic takového nemáme;
- skotská struktura: 1 ministerstvo školství → 32 obcí přímo tvořících profesionální organizaci → průměrně 157 škol na každou takovou organizaci – v Česku máme 1 ministerstvo školství → 6 254 obcí (krajů) coby zřizovatelů → průměrně 1,75 škol coby samostatných organizací na každou obec...;
- ve Skotsku je obec označována jako "local authority" (LA), tato LA odpovídá za to samé jako obec u nás, zejména za veřejné služby počínaje zřizováním základních i středních škol a konče odpadovým hospodářstvím;
- školy ve Skotsku nemají právní subjektivitu, jsou organizační složkou své LA, která má také roli zaměstnavatele všech pedagogů, ředitelů škol i všech nepedagogů. LA odpovídá za správu pedagogických i nepedagogických provozních činností.

Struktura vzdělávacího systému

Spojené království – Skotsko

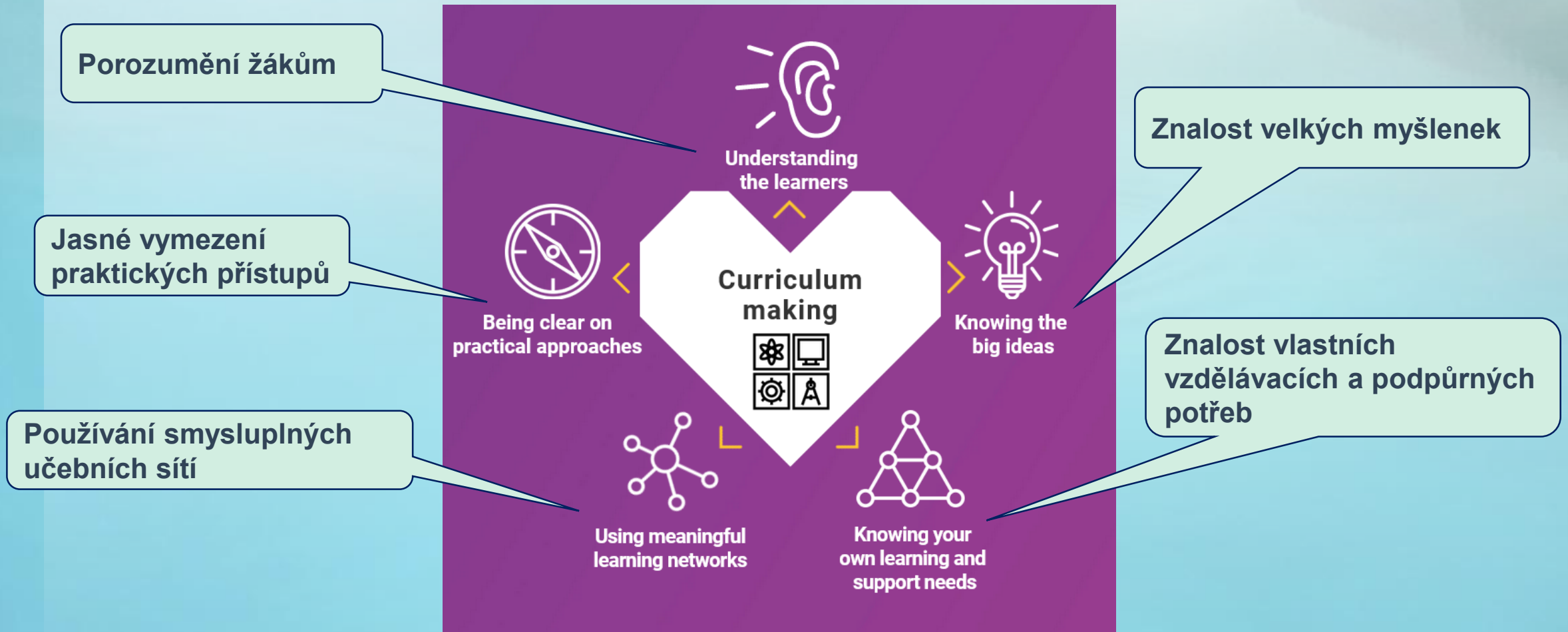

Poznámka: Secondary schools jsou ve Skotsku nazývané také senior nebo high schools.

Organizace vzdělávacího systému

- **Early learning** (1 – 4/5 let) děti v MŠ mají nárok na 1 140 hodin bezplatného předškolního vzdělávání.
- **Primary Schools** (5 – 11 let) jsou rozděleny do ročníků označených P1 až P7.
- **High Schools** (12 - 18) do ročníků S1 - S6. Žáci podstupují testy, ten nejznámější se jmenuje „National 5“ a testuje se v něm 8 předmětů. Test probíhá postupně v průběhu ročníku **S4**, tedy přibližně ve věku 16 let; S 4 je posledním povinným rokem vzdělávání. V dalších ročnících se skládají testy Higher (S5) a Advanced Higher (S6).
- **Školní rok** je rozdělen do trimestrů, hlavní prázdniny v létě trvají 6 týdnů a další dvě dvoutýdenní pauzy jsou v období Vánoc a Velikonoc.
- Žáci dostávají **vysvědčení** (Report) jednou ročně v prosinci, a přestože píší v průběhu roku testy na známky, tento report není průměrem, ale jakousi zprávou o tom, jak si vedou.
- **Vyučovací hodiny** mají většinou 50 min., někde i 60 min.

Curriculum for Excellence od r. 2002 (Kurikulum k výjimečnosti)

Vzdělávací cíle ve Skotsku

Místní správy (Local Authorities - LA) si personalizují kurikulum podle svých potřeb, do kterých se promítá individualita žáků, lokalita a potřeby trhu práce.

Den třetí – 28. 10. 2024 návštěva školy ve Falkirku

GRAEME HIGH SCHOOL (ředitelka Kristy Renie)

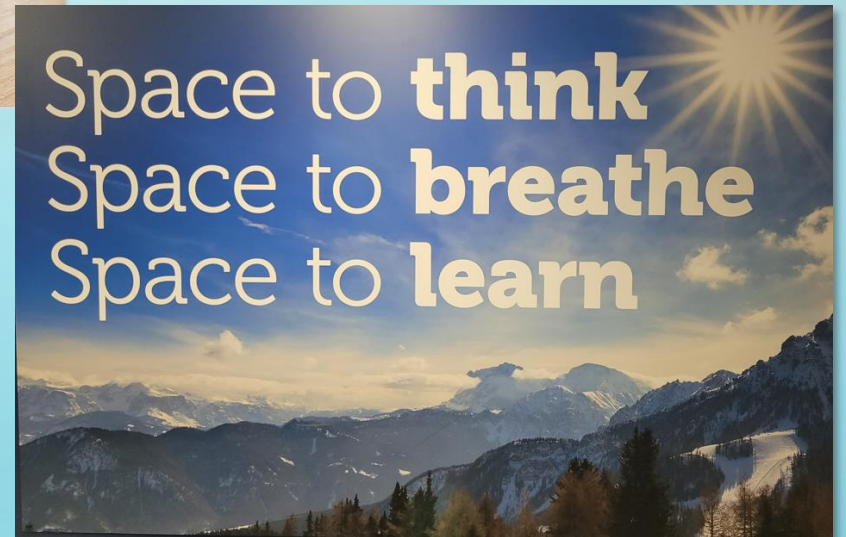
- jedná se o šestiletou High School, která slouží východní a jižní části Falkirku a obcím Polmont, Westquarter, Hallglen a Whitecross;
- 1 135 žáků, spolupracují se šesti Primary Schools v okolí; cca 90 zaměstnanců
- Jejich heslo je „FAIN TO SERVE“ = be ready, willing to help people
- zaměření jsou na sportovní aktivity; očekávají od žáků to nejlepší a mají na ně vysoké nároky; vysoké nároky na jejich přístup k učení;
- škola je rozdělena do čtyř „houses“ (Lockhart-Steele-Morrison-Thomson), kdy jsem měla pocit, že je mezi jednotlivými domy přítomná rivalita a poměrně výrazně mezi sebou soutěží. Žáci, kteří nás prováděli, byli na svou školu náležitě hrdí a mluvili o ní s nadšením;
- zaměstnanci Graeme High School se zavázali k neustálé reflexi a zlepšování; k tomu jim pomáhají klíčové dokumenty skotské vlády „**National Improvement Framework**“ (národní rámec pro zlepšení), dokumenty rady Falkirk „**Learning to Achieve**“ (učíme se dosahovat cílů/úspěchů) a „**How Good is our School**“ (jak kvalitní je naše škola). Alespoň dle tvrzení ředitelky školy, Kristy Renie, těmto dokumentům všichni ve škole důvěřují a řídí se podle nich, nikdo je nerozporuje, jsou jim nápomocné.

GRAEME HIGH SCHOOL FALKIRK

We all need a **little help**,
a **little hope** and someone
who **believes in us.**

Aspire | Attain | Achieve

GRAEME HIGH SCHOOL Falkirk

Škola se zaměřuje na „budování pozitivní budoucnosti“ a její hodnoty jsou následující:

Úcta k jednomu i ke všem

Upřímnost ve všem, co děláme

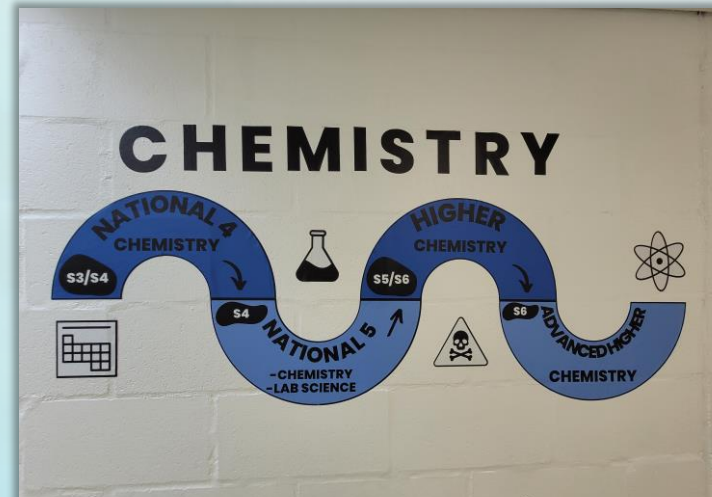
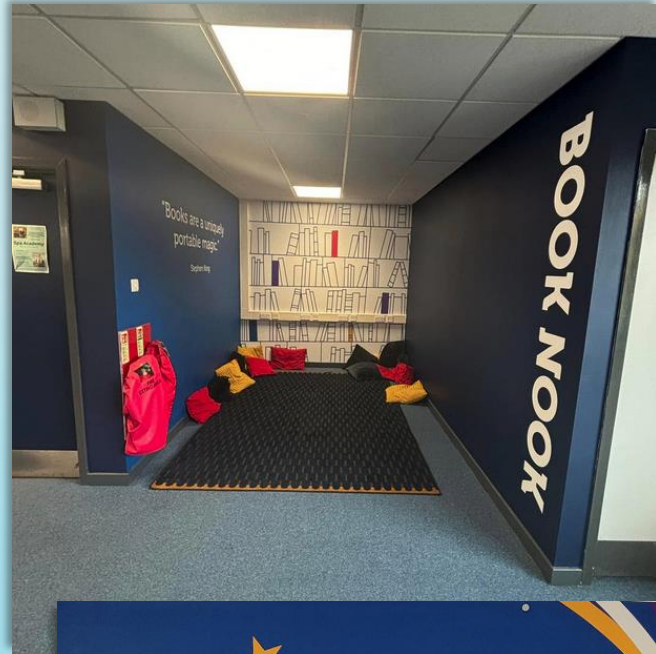
Odpovědnost za svá slova a činy

Laskavost ve všem, co děláme a co si myslíme

Odhodlání být nejlepší verzí sebe sama

Dokonalost ve všech našich snahách

GRAEME HIGH SCHOOL FALKIRK

Steele Pupil Leadership Team 2024-25

Captain Sophie Gormley S503 S5	Vice Captain Cameron Polson S503 S6	Georgia Hunter S503 S6	Ally Laidlaw S503 S6		
House Leader Ally Laidlaw S503 S5	Isabel Ross S503 S5	Charity Leader Caitlin Thomson S503 S5	Carrie Gormley S503 S5	Rebecca Curran S503 S5	Reilly Stewart S503 S5
Prefect Emma Beattie S503 S5	Stacy Campbell S503 S5	Carrie Gormley S503 S5	Adrianna McIlroy S503 S5	William W. Hall S503 S5	Shirley McNeill S503 S5
House Buddy Emma Beattie S503 S5					

Aspire | Attain | Achieve

5 BENEFITS of Reading a Book!

- 1** Exercise your brain
Develops creativity
- 2** Improves writing skills
Increases concentration and focus
- 3** Increases ability to empathise with others

There are countless books to read at Graeme High School Library. All these are some of our favourite FORTH books. (For more information visit our website: www.graemehighschool.org.uk)

Den třetí – 28. 10. 2024 odpoledne

Setkání před „Falkirk Council“, radnicí ve Falkirku, kde jsme vyslechli přednášky ředitele pro oblast vzdělávání a jeho kolegyň; všichni jsou zodpovědní za vzdělávání v lokalitě Falkirk.

...a nezapomněli jsme ani na náš státní svátek...

Den čtvrtý – 29. 10. 2024 návštěva školy v Edinburgu

PRIMARY CANAAN LANE SCHOOL (ředitelka Karen Richmond)

- nově otevřena v srpnu 2022, nazývána „školou budoucnosti“
- pro děti/žáci ve věku naší MŠ a 1. st. ZŠ (3 – 11 let)
- umístěna na edinburském předměstí Morningside
- škola má kapacitu cca 400 žáků
- cílem je: **bud' v bezpečí – bud' respektován – hrej si a uč se**

Základním principem v této škole je umožnit dětem svobodu pohybu a učit se prostřednictvím hry, proto se děti neučí v klasických třídách, ale v tzv. „open spaces“, kde je kladen důraz na:

- pečující prostředí**, které je útulné, příjemné a uklidňující
- flexibilní prostředí**, které využívá přírodní zdroje k podpoře otevřené hry
- vzrušující prostředí**, které nabízí příležitosti ke zkoumání, volné hře a neustálému přístupu do venkovního prostředí (volný přístup na venkovní terasu nebo školní pozemek)

Canaan Lane Primary School

Three Year Improvement Overview: 2024-2027

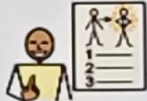
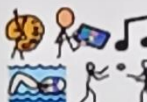

NATIONAL IMPROVEMENT FRAMEWORK KEY PRIORITIES	CITY OF EDINBURGH COUNCIL KEY IMPERATIVES	In order to achieve this by June 2027, #TeamCanaanLane aims to...
NIF 1: Placing the human rights and needs of every child and young person at the centre of education	<p>People and Progress</p> <ul style="list-style-type: none"> • Our people are our best asset, and we will train, support and where appropriate challenge, to deliver the service all learners need to thrive. • We will encourage healthy working habits and develop the physical, social and emotional health and wellbeing of all learners, viewing learning for life as everyone's entitlement. • We will strive for quality in all we do and equip our lead learners with the tools to track and monitor progress. <p>Inclusion</p> <ul style="list-style-type: none"> • Our learners are all entitled to flourish and attend their local school, where their needs will be met by skilled and caring staff. GIRFEC principles will be further strengthened, and inclusive practice firmly embedded in teaching and learning. The learning estate will be enhanced. Safeguarding approaches and the management of information for our most vulnerable learners will be streamlined. We will take more action to prevent and respond the behaviours of concern, including working with parents and carers, and listening more carefully to the voices of young people. <p>Curriculum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Our learners are all entitled to flourish and stay on at school, enjoying and succeeding in a curriculum that meets their needs. Critical thinking, creativity and ethics will become key aspects of the curriculum as the impacts of AI are increasingly incorporated into our daily lives.	<ul style="list-style-type: none"> • have developed a progressive curriculum which will equip our children with the knowledge, skills, values and attributes that are required for the 21st century.
NIF 2: Improvement in children and young people's health and wellbeing		<ul style="list-style-type: none"> • take a coherent approach to supporting wellbeing through our policies and practices in positive relationships, rights, equality and diversity.
NIF 3: Closing the attainment gap between the most and least disadvantaged children		<ul style="list-style-type: none"> • embed playful approaches to learning across the school from ELC to P7, ensuring learners experience learning that is joyful, meaningful, actively engaging, iterative and socially interactive
NIF 4: Improvement in skills and sustained, positive school-leaver destinations for all young people		<ul style="list-style-type: none"> • utilise the outdoors – both our playground and the local community – as a space to learn, both through and about the outdoors
NIF 5: Improvement in attainment, particularly in literacy and numeracy		<ul style="list-style-type: none"> • create an approach to profiling that enables learners to talk with their families about who they are as a learner, where they are in their learning, and where they need to go next.

Through these actions we will work together as #TeamCanaanLane to continuously reflect on **why** we learn, **what** we learn, **how** we learn, **when** we learn and **where** we learn

Canaan Lane Primary School School Improvement Plan: 2024/2025

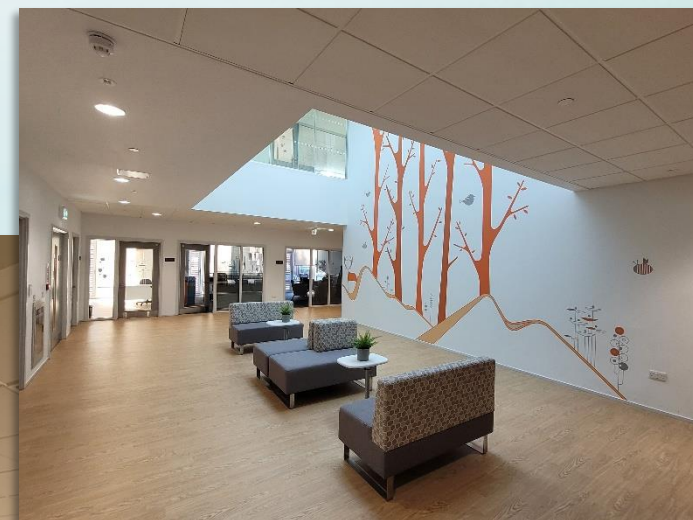
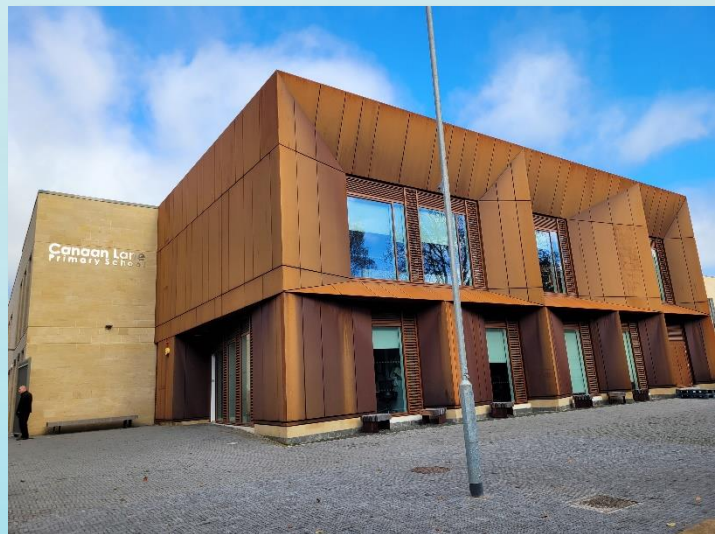
Each year as a school, we develop a School Improvement Plan (SIP) which details how we aim to improve learning for all learners in Canaan Lane. Our 2024/2025 improvement plan sits as part of our 2024-2027 three-year improvement overview.

#WHAT I LEARN WHAT we are learning and WHEN we learn it	#HOW I LEARN HOW we learn and WHY we learn in that way	#SHARING MY LEARNING WHAT we've learned and WHERE we can improve
IMPROVEMENT PRIORITY 1: #WHAT I LEARN	 UNCRC Article 29 <small>I have the right to see educational which develops my personality, respect for all kind of rights and the</small>	<p>We will continue to develop how we plan for learning across the four contexts, both responsively and intentionally. We will focus on the development of our intended learning in literacy (reading) and numeracy; the development of Learning for Sustainability through our 'Canaan Lane Quests'; and launch our new library and 'Curriculum Bookshelves' which aim to be inclusive and value the life experiences, cultural <u>heritage</u> and languages of our learners. This will ensure that the learning experiences we provide, and the interactions that we offer, are rich opportunities for learners to build knowledge of their skills, in contexts that are exciting and meaningful for them.</p>
IMPROVEMENT PRIORITY 2: #HOW I LEARN	 UNCRC Article 12 <small>I have the right to play and</small>	<p>We will further develop our understanding of how children learn best. We will progress our vision for learning through play and inquiry, within #TeamCanaanLane and with colleagues across the Learning Community. We will create a Teaching and Learning Toolkit for 'Learning through Play & Inquiry' which represents the experiences, <u>spaces</u> and interactions we offer. We will continue to develop consistency in our responsive planning, with a particular focus on skill development. We will work in partnership with our Learning Community to provide authentic opportunities for 'participation' within the life of the school and community.</p>
IMPROVEMENT PRIORITY 3: #SHARING MY LEARNING	 UNCRC Article 6 <small>I should be supported to live and</small>	<p>We will further develop our approaches to reporting and profiling and how we share learning. We will focus on identifying skills in numeracy to provide a focus for our observations, and <u>as a way to</u> demonstrate progress over time. We will increase consistency in our approaches to high-quality observations; and focus on how careful observation, and effective assessment of the observation, can enable progress and achievement to be recognised and enhanced. We will focus on the different ways we document learning to evidence progress and how we share this learning with others.</p>

Through these actions we will work together as #TeamCanaanLane to continuously reflect on **why** we learn, **what** we learn, **how** we learn, **when** we learn and **where** we learn

PRIMARY CANAAN LANE SCHOOL (MŠ a 1. stupeň ZŠ)

PRIMARY CANAAN LANE SCHOOL (MŠ a 1. stupeň ZŠ)

Co si z návštěvy Skotska odnáším

➤ systémová podpora škol:

- 1) klíčové národní a oblastní dokumenty, které jsou funkční, a na kterých staví školy své ŠVP;
- 2) shoda na tom, podle jakých kritérií se hodnotí škola „How good is our school“ (1x ročně);
- 3) v rámci ředitelů škol = velká podpora, mají k dispozici dalších 5 zástupců, kteří se starají o:
- lídršip - kvalitu výuky - dosažení výsledků – wellbeing – sebehodnocení -
ředitel školy a jeho zástupci nevykonávají PPČ, věnují se jen rozvoji školy;
- 4) dále mají ve školách dle počtu dětí s PO k dispozici i tzv. „pastorals“;
- 5) v rámci lokalit mají zmapovány sociálně slabé rodiny, tato data využívají školy pro podporu sociálně slabých žáků (obědy zdarma, příspěvky na dopravu, uniformy, pomůcky, apod.);
- 6) ředitelé škol mají smlouvu na dobu neurčitou, ale mohou putovat do jiných škol dle potřeby regionu – dochází tím k vyrovnávání nerovností mezi školami a mají možnost přecházet do jiných vedoucích pozic (ochrana proti vyhoření);
- 7) všem pedagogickým pracovníkům se započítává jakákoli pracovní praxe plně a smlouvy podepisují s LA;
- 8) existence „centrálního registru učitelů“ se všemi daty o učitelích (je placený);
- 9) všechny instituce, které se věnují a starají o vzdělávání se pravidelně setkávají, nad otázkami vzdělávání, přemýšlejí a nově vyhodnocují plány s cílem hodnotové orientace = **nejdůležitější je dítě**;

Co si z návštěvy Skotska odnáším

- **všichni experti, se kterými jsme se setkali (a tvrdí nám, že i jejich zaměstnanci) jsou bývalí učitelé a ředitelé škol** a všichni jim důvěřují, postupují dle kariérního řádu (nikdo nezpochybňuje jejich rozhodnutí/výstupy);
- **primary a high schools spolupracují s VŠ** a jejich absolventi docházejí do škol doučovat žáky;
- **každé dítě má ve škole svůj detailní rozvojový plán;**
- **high school sledují své absolventy** dále, až po dobu 5-10ti let, jak se jim daří a jak mohou ovlivnit rozvoj v konkrétní lokalitě;

Závěrem

Postřeh od představitele Scottish Government, tedy skotské vlády, který nám hned na úvod řekl, že **miluje skotské školy, že jsou skvělým místem pro mladé lidi.**

Citace Zuzany Libánské, účastnice studijní cesty:

...“At’ je to, jak je to, tato slova na úvod by mohli začít používat i naši vládní představitelé a představitelé institucí a organizací, které se snaží české školství zlepšit. Třeba by si tím získali náš respekt a důvěru. A ideálně, kdyby to tak i cítili. Naše školy jsou mnohde skvělé a dějí se v nich zázraky. Možná by stačilo jen říct “děláte to skvěle a my vám k tomu poskytneme jednoduchý jednotný systém, prostředky a podporu”.

Protože jasný systém s jasně nastavenými kritérii hodnocení je to, co nás odlišuje...”

Děkuji za pozornost

Jana Hirková
reditel@skolahovorcovice.cz